

ZESPÓŁ SZKÓŁ ELEKTRYCZNYCH

Sporządzanie bibliografii załącznikowej dokumentów drukowanych oraz elektronicznych

Terminologia, wzory, przykłady

Wszystkie pozycje, które są wykorzystane podczas prezentacji maturalnej, muszą zostać wymienione w ramowym planie prezentacji jako literatura podmiotu (bibliografia podmiotowa) i literatura przedmiotu (bibliografia przedmiotowa).

Spis bibliograficzny powinien być sporządzony według porządku alfabetycznego, przy czym pod uwagę bierzemy nazwisko autora tekstu lub - przy autorze nieznanym i pracy zbiorowej - tytuł dzieła.

Bibliografia podmiotowa to lektury, filmy, obrazy, reklamy i inne teksty kultury, które są analizowane i interpretowane.

Bibliografia przedmiotowa to komentarze, opracowania danego tematu czy problemu, omówienia, interpretacje, analizy tekstów uwzględnionych w bibliografii podmiotowej.

Bibliografia załącznikowa powinna być opracowana zgodnie z normami:

- **PN-ISO 690: 2002. Dokumentacja. Przepisy bibliograficzne. Zawartość, forma i struktura.**
- **PN-ISO 2:1999. Informacja i dokumentacja. Przepisy bibliograficzne. Dokumenty elektroniczne i ich części.**
- **PN-79/N-01222/07. Kompozycja wydawnicza książki. Bibliografia załącznikowa.**

Uwaga!!!

- Bibliografię załącznikową należy umieszczać na końcu pracy.
- Opisy powinny być uporządkowane w kolejności alfabetycznej lub w kolejności cytowania w tekście i kolejno ponumerowane.
- Należy stosować konsekwentnie jednolity system interpunkcji we wszystkich opisach bibliograficznych zawartych w danej publikacji.
- Poszczególne człony opisu należy oddzielać od siebie przecinkami.
- W opisie autora należy pominąć informacje o jego stopniach naukowych, funkcjach, np. prof., dr, doc., mgr, ks.
- Jeżeli autorów jest dwóch lub trzech, trzeba podać ich nazwiska i imiona oddzielając je od siebie przecinkami.
- Jeżeli autor nie jest znany lub jeśli autorów jest więcej niż trzech, opis zaczyna się od tytułu.
- Zbyt długi tytuł można skracać. Wyrazy pominięte należy zaznaczyć wielokropkiem - „(...)”
- Tytuły czasopism i gazet jako jedyne elementy opisu bibliograficznego ujmujemy w cudzysłowie. Polski cudzysłów ma następującą postać „...”.
- Jeśli to jest wydanie pierwsze lub nie ma w książce informacji, które to jest wydanie, należy ten element opisu pominąć!
- Podawanie miejsca wydania i nazwy wydawcy nie jest obowiązkowe.
- Tytuły tekstów zapisujemy pismem pochyłym i wielką literą.
- W przypadku niepodanego w książce roku wydania, piszemy rok przybliżony, datę druku lub datę „copyright” np. ok. 2001, 1953 druk, cop. 2001.
- Numery ISBN - ang. *International Standard Book Number* – to Międzynarodowy Znormalizowany Numer Książki - 10-cyfrowy (w najnowszych książkach 13-cyfrowy) symbol zawierający zakodowane informacje o książce.
- Trzeba podać rok (datę) wydania i numer ISBN!!!
- ISBN podaje się obowiązkowo tylko przy opisie książki jako całości.
- Informację o zmianach dokonanych w wydaniu należy skrócić, np. Wyd. 5. popr., uzup., zm., skr., rozsz., przejrz.
- Stosowane skróty: od „strona” to s.; od „tom” to T.; od „wydanie” to „Wyd.”; od „redaktor” to „red.”
- Skróty od „numer” to „nr” **(bez kropki na końcu)**. Zasada ta obowiązuje przy skracaniu wyrazów, których ostatnia litera wyrazu równa jest ostatniej literze skrótu, np. magister – mgr, wg – według.
- Opis bibliograficzny kończymy kropką z wyjątkiem adresów internetowych.

Gotowe wzory opisów bibliograficznych

1. Opis bibliograficzny książki

Autor (nazwisko i imię), Tytuł. Podtytuł, Oznaczenie wydania, Rok wydania, Numer ISBN.

Przykłady:

- Kopalński Władysław, *Słownik wydarzeń, pojęć i legend XX w.*, 1999, ISBN 83-01-12849-6.
- Kuncewicz Piotr, *Proza polska od 1956*, T. 4, 1994, ISBN 83-86091-03-7.
- *Słownik literatury dziecięcej i młodzieżowej*. Pod red. Barbary Tylickiej i Grzegorza Leszczyńskiego, 2002, ISBN 83-04-04606-7.
- Witkowska Alina, Przybylski Ryszard, *Romantyzm*, Wyd. 2, 1997, ISBN 83-01-12108-4.
- Mrowcewicz Krzysztof, *Przeszłość to dziś. Literatura, język, kultura*, Cz. 1, Wyd. 4, 2006, ISBN 83-86018-88-7.
- Hutnikiewicz Artur, *Młoda Polska*, Wyd. 3, 1990, ISBN 83-01-11394-4.
- Słowacki Juliusz, *Balladyna*, Wyd. 3, 1982, ISBN 83-06-00041-2.
- Miłosz Czesław, *Historia literatury polskiej do roku 1939*, 1993, ISBN 83-7006-424-8.
- Karpowicz Tomasz, Szmanis Eligiusz, Wroczyński Tomasz, *Przedmaturalne repetytorium. Dzieje literatury polskiej i nauka o języku polskim*, 1997, ISBN 83-86770-99-6.
- *Humanistyka przełomu wieków*, Pod red. Józefa Kozielskiego, 1999, ISBN 83-06-00738-7.
- Moczarski Kazimierz, *Rozmowy z katem*, Wyd. 14, 2001, ISBN 83-01-11069-4.

2. Opis bibliograficzny fragmentu, gdy książka nie jest pracą zbiorową, wiersza w tomiku jednego autora, rozdziału książki

Autor (nazwisko i imię), Tytuł, Oznaczenie wydania, Rok wydania, Tytuł fragmentu, Numer strony.

Przykłady:

- Kasprowicz Jan, *Ogrody liryki*, 1999, *Nasturcje*, s. 115-116.
- Łuczak Maciej, *Rejs, czyli szczególnie nie chodzę na filmy polskie*, 2002, *I to jest nowa koncepcja sztuki*, s. 22-35.
- Jedliński Ryszard, *Gatunki publicystyczne w szkole średniej*, 1984, *Praca nad wywiadem w szkole średniej*, s. 184-197.
- Kochanowski Jan, *Fraszki*, Wyd. 3, 1998, *Do gór i lasów*, s. 113-114.

3. Opis bibliograficzny całego rozdziału w pracy zbiorowej lub wiersza w antologii poezji

Autor (nazwisko i imię), *Tytuł artykułu*, W: Tytuł pracy zbiorowej, Oznaczenie wydania, Rok wydania, Numer strony.

Przykłady:

- Borowski Andrzej, *Barok*, W: *Okresy literackie*, Pod red. Jana Majdy, 1988, s. 96-133.
- *Drugi opis stworzenia człowieka*, W: *Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu*, Wyd. 3 popr., 1980, s. 25 [Rdz 2,4b-7].
- Bajka Zbigniew, *Rynek mediów w Polsce*, W: *Dziennikarstwo i świat mediów*, Pod red. Zbigniewa Bauera, Edwarda Chudzińskiego, Wyd. 2 zm. i rozsz., 2000, s. 83-84.
- Stachura Edward, *Wielki Testament*, W: *Od Kochanowskiego do Szymborskiej. Antologia poezji polskiej*, Wybór Marka Wawrzekiewicza, 1999, s. 380-381.
- *Mękę Bożą spominajmy*, W: *Średniowieczna pieśń religijna polska*, Oprac. Mirosław Korolko Wyd. 2 zm., 1980, s. 19-23.

4. Opis bibliograficzny wstępu krytycznego, przedmowy, posłowia w dziele naukowym

Autor (nazwisko i imię autora wstępu), *Tytuł*, W: Autor (nazwisko i imię autora), *Tytuł*, Oznaczenie wydania, Rok wydania, Numer strony.

Przykłady:

- Hutnikiewicz Artur, *Wstęp*, W: Szaniawski Jerzy, *Wybór dramatów*, 1988, s. V-LXXII.
- Klimowicz Mieczysław, *Wstęp*, *Narodziny powieści w Europie*, W: Krasicki Ignacy, *Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki*, 1973, s. III-VIII.

5. Opis bibliograficzny definicji z encyklopedii bądź słownika

Autor (nazwisko i imię autora definicji), *Tytuł definicji*, W: Autor (nazwisko i imię autora), *Tytuł*, Oznaczenie wydania, Rok wydania, Numer strony

Przykłady:

- Zych Adam, *Afazja*, W: *Encyklopedia pedagogiczna XXI w. T. 1, A – F*, Pod red. Wojciecha Pomykała, 2003, s. 217.
- *Dysonans poznawczy*, W: Okoń Wincenty, *Nowy słownik pedagogiczny*, Wyd. 2 rozsz., 1998, s. 81.

6. Opis bibliograficzny artykułu z czasopisma

Autor (nazwisko i imię autora artykułu), Tytuł artykułu, „Tytuł czasopisma”, Rok wydania, Numer czasopisma, Numer strony.

Przykłady:

- Narkowicz Liliana, *Czy Mickiewicz mówił po litewsku?*, „Polonistyka” 2007, nr 10, s. 54-57.
- Holdys Andrzej, *Zbyt cenne, by je nosić*, „Wiedza i Życie” 2007, nr 8, s. 4-8.
- Mizerkiewicz Tomasz, *Okrucieństwo śmiechu, czyli o przedwojennej prozie Witolda Gombrowicza*, „Polonistyka” 2004, nr 10, s. 11-15.

7. Opis bibliograficzny recenzji z czasopisma

Autor (nazwisko i imię autora książki recenzowanej), Tytuł książki, Rec. Autor (nazwisko i imię recenzenta), Tytuł recenzji „Tytuł czasopisma”, Rok wydania, Numer czasopisma, Numer strony.

Przykłady:

- Lebert Norbert, Lebert Stephan, *Noszę jego nazwisko: rozmowy z dziećmi przywódców Trzeciej Rzeszy*, Rec. Majewski Piotr, *Dzieci nazistów*, „Mówią Wieki” 2005, nr 2, s. 59

8. Opis bibliograficzny wywiadu z czasopisma

Autor (nazwisko i imię osoby, z którą przeprowadzono wywiad), Tytuł wywiadu, Rozmowę przeprowadził. Autor (nazwisko i imię osoby przeprowadzającej wywiad), „Tytuł czasopisma”, Rok wydania, numer czasopisma, numer strony.

Przykłady:

- Kurczok Wojciech, *Jestem bardzo pokrzywdzony*, Rozmowę przeprowadziła Pietkiewicz Barbara „Polityka” 2004, nr 3, s. 58-59.
- Kieślowski Krzysztof, *Ciągle poszukuję*, Rozmowę przeprowadził Węgrzyn Stefan, „Polityka” 1992, nr 50, s. 12.

9. Opis bibliograficzny filmu

Tytuł, [Rodzaj dokumentu], Reżyser (nazwisko i imię), Miejsce wydania, Wydawca, Rok produkcji, Ilość (płyty, kaset), Typ nośnika.

Przykłady:

- *Pan Tadeusz*, [Film], Reż. Wajda Andrzej, Warszawa, Vision Film, 2000, 1 kasetka VHS.
- *Ogniem i mieczem*, [Film], Reż. Hoffman Jerzy, Warszawa, Zodiak, 1999, 1 płyta DVD.

10. Opis bibliograficzny ilustracji (fotografii, reprodukcji, nut) zamieszczonej w książce

Autor (nazwisko i imię grafika, malarza, autora fotografii), **Tytuł dzieła**, [Oznaczenie rodzaju dokumentu], **W:** Autor książki (nazwisko i imię autora), w której zamieszczona jest ilustracja, **Tytuł książki**, Oznaczenie wydania, Oznaczenie tomu, Rok wydania, numer strony, na której znajduje się ilustracja.

Przykłady:

- Hermanowicz Henryk, *Baszta stolarska*, [Fotografia], **W:** Henryk Hermanowicz, Jerzy Banach, *Kraków – cztery pory roku*, Wyd. 4, Kraków 1978, s. 72.
- Leonardo da Vinci, *Dama z gronostajem* [Reprodukcja], **W:** Maria Rzepińska, *Siedem wieków malarstwa europejskiego*, Wyd. 3, 1988, tabl. XXI.

11. Opis bibliograficzny fotografii, dzieła sztuki zamieszczonego w Internecie

Autor dzieła, **Tytuł dzieła**, [Typ nośnika], Data wydania dzieła [Data dostępu], Warunki dostępu.

Przykład:

- Wyspiański Stanisław, *Portret dziecka (Portret Mietka)*, [online], [dostęp 31 stycznia 2007], Dostępny w Internecie: http://www.pinakoteka.zascianek.pl/Wyspianski/Wysp_Dzieci.htm

12. Opis bibliograficzny publikacje samoistnej w Internecie.

Autor, *Tytuł pracy*, [Typ nośnika], Data wydania, Data aktualizacji, [Data dostępu],
Warunki dostępu.

Przykład:

- Skórka Stanisław, *Wirtualna historia książki*, [online], Ostatnia aktualizacja 16.12.2006,[dostęp 31 grudnia 2007], Dostępny w Internecie: <http://www.wsp.krakow.pl/whk/>

13. Opis bibliograficzny artykułu w czasopiśmie dostępnym w Internecie

Autor artykułu, *Tytuł artykułu*, [Typ nośnika], W: „Tytuł czasopisma”, Rok, Nr, [Data dostępu], Warunki dostępu.

Przykład:

- Agnieszka Krzemińska, *Okrutne obyczaje*, [online], W: „Wiedza i Życie”, 2007, nr specjalny, [dostęp 7 stycznia 2008], Dostępny w Internecie:
<http://portalwiedzy.onet.pl/4868,12799,1433192,2,czasopisma.html>